

مقدمه

فرایند افزایش قدرت نظامی ایران در دوران پس از جنگ تحمیلی با تمرکز بر راهبرد توسعه موشکی شروع شد. قرارگرفتن جمهوری اسلامی ایران در حصار دشمنان منطقه‌ای باعث شد که کنش راهبردی ایران دقیقاً منطبق بر آموزه‌های شلینگ^۱ باشد. در آخرین گزارش مؤسسه تحقیقاتی صلح استکهلم^۲ در سال ۲۰۲۰، خرید اسلحه توسط کشورهای عربی غرب آسیا در بین سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹ و در قیاس با سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۴، در حقیقت ۶۱ درصد افزایش یافته است. در بین سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹ به میزان ۳۵ درصد از کل واردات تسلیحات در جهان از سوی ارتش‌های این منطقه انجام شده است. عربستان سعودی در این پنج سال، بیش از هر کشور دیگری در حوزه تسلیحات نظامی هزینه کرده است. مجموع خریدهای این کشور در بین سال‌های ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۹، در قیاس با سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۴ در واقع ۱۳۰ درصد افزایش یافته؛ این بدان معناست که ۱۲ درصد از کل فروش تسلیحات در جهان توسط ارتش عربستان انجام شده است (SIPRI, 2020). اما ایران در این سال‌ها روی قدرت موشکی تمرکز کرد، از سوی دیگر به موجب چالش‌هایی که ایران با مجموعه غرب به رهبری آمریکا دارد، همواره آمریکا و اروپا خواهان حذف و ایجاد محدودیت بر سامانه‌ها و تسلیحات موشکی ایران بوده‌اند، یکی از دلایل اصلی خروج ترامپ از برجام نیز عدم پوشش برنامه موشکی ایران بوده است. به طوری که مقامات غربی همواره اعلام کرده‌اند، برنامه

1. Schelling

2. Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI)